

**This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.**

Author(s): Terävä, Mika; Laine, Mari

Title: Omaa polkua etsimässä

Year: 2017

Version:

Please cite the original version:

Terävä, M., & Laine, M. Omaa polkua etsimässä. Ruusuipuiston uutiset, (1).
<https://peda.net/jyu/ruusuipuisto/uutisarkisto/1-2017/1-omaa-polkua-etsimassa>

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

Omaa polkua etsimässä

Toisen asteen opiskelijat joutuvat pohtimaan tulevaisuuden uravalintojaan. Näitä valintoja leimaavat ennakkoluulottomat suunnitelmat ja unelmat, toisaalta taas epävarmuus ja hahmottomuus. Samanlainen mielenmaisema voi olla yliopistonopettajilla, jotka pyrkivät näitä nuoria valinnoissaan auttamaan.

Aiemmin tapahtunutta

Istumme johtajamme huoneessa neuvottelemassa työsopimuksistamme. Meitä kiinnostavin aihe tapaamisessa on työsuhteen jatko ja jatkon mahdollinen pituus. Jossain vaiheessa keskustelua johtaja esittää meille mahdollisuutta osallistua Omalle polulle korkeakouluun -hankkeeseen. Ajatus herättää mielissämme kauniisti sanottuna mahdollisuuden mennä oman mukavuusalueen ulkopuolelle. Ensin mielemme tekee kieltäytyä tai paeta huoneesta. Jostain syystä kummallekaan meistä ei tule mieleen kysyä tarkempia tietoja kyseisestä hankkeesta, mikä saattaa osittain johtua siitä, että kummallakaan meistä ei ole aikaisempaa kokemusta yliopiston hankemaailmasta. Rivien välistä olemme tulkitsevinamme, että tämä on tarjous, josta ei pidä kieltäytyä, joten vastaamme johtajalle ”kyllä”. Seuraavat puolitoista vuotta ihmettelemme, mistä tässä kaikessa onkaan kyse. Alla muutamia havaintojamme.

Omalle polulle korkeakouluun

Omalle polulle korkeakouluun -hankkeen tavoitteena on tarjota toisen asteen opiskelijoille kokemuksellista tietoa korkeakoulussa opiskelemisesta ja samalla auttaa hahmottamaan, miten opiskeltavia sisältöjä voi hyödyntää työelämässä. Hanke toteutetaan Jyväskylän yliopiston, Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän koulutuskuntayhtymän

yhteistyönä. Hanketta rahoittaa Euroopan unionin aluekehitysrahasto ja sosiaalirahasto, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020 -rakennerahasto.

Meille hanketyö on tarkoittanut muun muassa verkkokurssien kehittämistä opettajien ja opettajaopiskelijoiden kanssa, toisen asteen opiskelijoille suunnattujen – korkeakouluopiskelua esittelevien – videoiden työstämistä, ideariihiä nuorten ja eri oppilaitosten edustajien kanssa sekä tilastointiin liittyviä tehtäviä. Toisin sanoen olemme päässeet tutustumaan koulutuskenttään monipuolisesti ruohonjuuritasolta sekä samalla hyödyntämään omaa pedagogista ja dramaturgista osaamistamme.

Ihka oikeita korkeakouluopintoja

Toistaiseksi konkreettisimpina tuotoksina hankkeessa ovat olleet toisen asteen ja korkeasteen yhteistyönä kehitetyt verkkokurssit, joita lukiolaiset voivat suorittaa saaden samalla kurkistuksen korkeakouluopiskelun sisältöihin ja siinä vaadittaviin taitoihin. Kurssit on räätälöity tukemaan lukio-opiskelun sisältöjä. Lukion kurssisuorituksen lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus saada opintopisteitä korkeakoulututkintoon alalle hakeuduttuaan. Joihinkin kursseihin sisältyy myös vierailu kampuksella tai alan työpaikassa.

Parhaimmillaan tutustumiskurssit tarjoavat opiskelijalle kosketuksen omaan unelma-alaansa. Toki voi käydä niinkin, että nuorella on saattanut olla jostakin tieteenalasta epärealistinen kuva ja yksittäinen kurssi sysää suuntaamaan ajatuksia uudestaan. Jonkin oppiaineen kurssin suorittaminen voi myös herättää innostuksen opiskella – mahdollisesti aiemmin opiskelijalle tuntematonta – alaa lisää. Osa korkeakoulujen opettajista on nähnyt tutustumiskurssit myös erinomaisina väylinä markkinoida omaa tieteenalaansa ja opetustaan sekä tätä kautta värvätä riveihinsä kyvykkäitä opiskelijoita, kenties tulevia kollegojaan.

Vastaavanlaisia yksittäisiä kurkistuskursseja on toki toteutettu aikaisemminkin, mutta hankkeessamme siitä pyritään saamaan pysyvämpi ja laajempi käytäntö, myös valtakunnallisesti. Tällä hetkellä tutustumiskurssitarjonta kattaa kaikkiaan kolmisenkymmentä opintojaksoa. Yliopiston tarjoamia kursseja ovat esimerkiksi ”Haluatko kauppatieteilijäksi?”, ”Elinympäristön kemia” sekä terveystietoon liittyvä ”Sairaana terveet suomalaiset”. Ammattikorkeakoulun tarjonnassa mainittakoon ”Pelikehitys graafisella editorilla”, ”Muotikaupan tuotetuntemus” ja ”MathMarket: Kurkistus amk-matematiikkaan”.

Nuorten oma ääni

Koska hankkeen keskiössä ovat opiskelu-uraansa aloittavat nuoret, on oleellisen tärkeää, että heidän äänensä pääsee kuuluviin. Tämäkään ei aina ole mikään itsestäänselvyys. Me aikuiset kun monesti huomaamattamme annamme hyvää tarkoittavia neuvoja tulevaisuudessa tarvittaviin taitoihin, vaikka todellisuudessa juuri nuoret itse määrittelevät nämä tulevaisuuden taidot ja vaatimukset. Kenties antoisinta hankkeessa ovatkin olleet erilaiset keskustelutilaisuudet nuorten kanssa. Toki kyseessä on ollut suhteellisen pieni ja kenties valikoitunutkin joukko, mutta näiden kohtaamisten perusteella uudella sukupolvella tuntuu olevan sopivassa suhteessa idealismia ja realismia urasuunnittelussaan. Tämän kiteyttää hyvin alla oleva kaksoistutkintoa suorittavan opiskelijan palaute verkkokurssista: ”Opiskelen sosiaali- ja terveysalaa, joten terveys oppiaineenakin kiinnostaa minua. Haluan oppia lisää siitä ja samalla sain hyötyä myös soten puolen opiskeluihin.”

Kannattiko lähteä?

Mitä me ”hankerukkaset” sitten olemme puolentoista vuoden aikana oppineet? Kannattiko johtajan ehdotukseen myöntyä? Olemme päässeet hankkeessa rakentamaan erilaisia siltoja toisen asteen oppilaiden, oppilaitosten ja korkeakoulujen välillä. Tämä on luonnollisesti tarjonnut kiinnostavia, innostavia ja haastaviakin kohtaamisia eri ihmisten kanssa, jotka osaltaan ovat laajentaneet näkökulmaamme koulutuskenttään. Myös eri tietojärjestelmien taipumattomuus tällaiseen uudenlaiseen yhteistyöhön on ollut välillä varsin metkaa seurattavaa.

Lyhyesti: johtajan meille esittämästä tarjouksesta ei kannattanut kieltäytyä.

Hanke toteutetaan Jyväskylän yliopiston, Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän koulutuskuntayhtymän yhteistyönä. Hanketta rahoittaa Euroopan unionin aluekehitysrahasto ja sosiaalirahasto, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja Vipuvoimaa EU:lta 2014-2020 rakennerahasto.

Mika Terävä ja Mari Laine